Η Γενιά του Εγώ (Spinney Laura)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 16 Οκτωβρίου, 2012

Όταν ήταν παιδιά τους έλεγαν ότι είναι οι καλύτεροι. Σήμερα παίρνουν αντικαταθλιπτικά γιατί αισθάνονται ότι δεν ανταποκρίνονται στην εικόνα που έχουν για τον εαυτό τους. Ποιος φταίει;

Εδώ και μερικές δεκαετίες τα παιδιά του δυτικού κόσμου μεγαλώνουν με κανακέματα και επαίνους και διαρκείς τονωτικές ενέσεις του Εγώ τους σε μια καλών προθέσεων προσπάθεια ενίσχυσης της αυτοεκτίμησής τους. Πού οδήγησε αυτό; Στην εμφάνιση μιας γενιάς που αν και επισήμως ονομάζεται Γενιά Υ (ως διάδοχος της Γενιάς Χ), τώρα διεκδικεί τον καθόλου κολακευτικό τίτλο της «Γενιάς του Εγώ». Οι εκπρόσωποί της εμφανίζονται εγωκεντρικοί και νάρκισσοι, έχουν υπερτιμημένη άποψη για τον εαυτό τους και διακατέχονται από υπερβολικά υψηλές και έξω από τις δυνατότητές τους προσδοκίες, με αποτέλεσμα να «λυγίζουν» ευκολότερα κάτω από τις δυσκολίες της πραγματικής ζωής και να ρέπουν περισσότερο προς την κατάθλιψη. Το να σπεύσουμε να τους κατηγορήσουμε είναι εύκολο. Είναι όμως πολύ πιο εποικοδομητικό να κάνουμε μια γερή κριτική και να αναθεωρήσουμε τον τρόπο που έχουμε υιοθετήσει ως «καλύτερο» για την ανατροφή των παιδιών μας. Οι ειδικοί έχουν ήδη μπει στη διαδικασία και οι προτάσεις τους είναι πραγματικά ενδιαφέρουσες.

«Τους νέους σήμερα συνεχίζουν να τους παραχαϊδεύουν για πολύ καιρό, ενώ θα έπρεπε πολύ νωρίτερα να έχουν αρχίσει να μαθαίνουν ότι δεν είναι τέλειοι». Αυτό ήταν το συμπέρασμα του HS, ενός μπλόγκερ που σχολίαζε ένα άρθρο των «New York Times» το οποίο οίκτιρε την κατάσταση της σημερινής νεολαίας. Το πρόβλημα με τα παιδιά, συνέχιζε, είναι ότι έχουν μια «παραφουσκωμένη» άποψη για τον εαυτό τους επειδή έχουν μεγαλώσει έτσι ώστε να πιστεύουν πως καθετί που κάνουν είναι αξιόλογο και σημαντικό. Δεν επρόκειτο για κάποιον γερογκρινιάρη αλλά για έναν νεαρό που έγραφε για την ίδια του τη γενιά, εκείνους που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1980 και στο 2000 και έχουν ονομαστεί Γενιά Υ ή Γενιά του Εγώ.

Οπως καταλαβαίνει κανείς από το όνομά της, η Γενιά του Εγώ έχει προσελκύσει ήδη

τα πυρά. Οι εκπρόσωποί της κατηγορούνται ότι είναι κακομαθημένοι, αλαζονικοί και νάρκισσοι, ότι έχουν μια αδικαιολόγητη αίσθηση πως δικαιωματικά όλα τους ανήκουν. Οι καθηγητές παραπονούνται ότι οι σημερινοί φοιτητές απαιτούν μόνιμη προσοχή. Οι εργοδότες δυσκολεύονται να καταπιούν τα υπερδιογκωμένα εγώ των νεαρών υπαλλήλων τους, ενώ οι ψυχοθεραπευτές λένε ότι βλέπουν μια νέα γενιά ασθενών οι οποίοι έχουν κατάθλιψη επειδή δεν μπορούν να φθάσουν στο ύψος των υπερβολικών προσδοκιών τους. Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι το φταίξιμο βρίσκεται στους γονείς, στους δασκάλους και στους άλλους ενηλίκους οι οποίοι υπερέβαλαν στο να μεγεθύνουν την άποψη που έχουν τα παιδιά για τον εαυτό τους από τα πρώτα τους χρόνια.

Οι κατηγορίες αυτές δεν βαρύνουν μόνο τη Γενιά Υ αλλά και μια ολόκληρη φιλοσοφία για την ανατροφή των παιδιών, η οποία ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980 και εξακολουθεί να ισχύει ακόμη. Αν είναι βάσιμες, θα πρέπει να αναθεωρήσουμε την άποψη ότι η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης των παιδιών είναι ο καλύτερος τρόπος για να εξασφαλίσουμε το ότι θα εκμεταλλευθούν στο έπακρο τις δυνατότητές τους. Τι λένε λοιπόν τα στοιχεία; Είναι η σημερινή νεολαία πραγματικά πιο εγωιστική από τις παλαιότερες γενιές; Αν είναι έτσι, αποτελεί αυτό πρόβλημα; Και αν η σύγχρονη δυτική κουλτούρα της οικοδόμησης αυτοεκτίμησης είναι ένοχη, τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό;

Παραφουσκωμένο Εγώ

Ένας από τους πλέον ένθερμους επικριτές της σημερινής νεολαίας είναι η **Τζιν Τουένγκι**, ψυχολόγος στο Πολιτειακό Πανεπιστήμιο του Σαν Ντιέγκο της Καλιφόρνιας και συγγραφέας τού «Generation Me». Για να βρούμε αποδεικτικά στοιχεία υπέρ του υπερδιογκωμένου Εγώ της Γενιάς Υ αρκεί, όπως λέει, να κοιτάξουμε την ετήσια μελέτη των αμερικανών πρωτοετών φοιτητών που περιλαμβάνει 9 εκατ. φοιτητές κολεγίου. Αποκαλύπτει ότι το 52% των συμμετεχόντων του 2009 θεωρούσε πως είχε επίπεδα κοινωνικής αυτοπεποίθησης υψηλότερα από εκείνα του μέσου γενικού πληθυσμού σε σχέση με το 30% των φοιτητών που δήλωνε το ίδιο στη μελέτη του 1966. Οι σημερινοί φοιτητές επίσης αξιολογούν τη νοητική τους αυτοπεποίθηση, τις δεξιότητές τους στο να μιλούν δημόσια καθώς και τις ηγετικές τους ικανότητες περίπου κατά 50% υψηλότερα από ό,τι οι ομόλογοί τους του 1966.

Η υπερβολική σημασία της αυτοεκτίμησης για τη Γενιά Υ σκιαγραφήθηκε σε ένα πείραμα το 2010. Μια ομάδα με επικεφαλής τον **Μπραντ Μπούσμαν** του Πολιτειακού Πανεπιστημίου του Οχάιο στο Κολόμπους διαπίστωσε ότι οι φοιτητές έδιναν στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους - π.χ., το να πάρουν μεγαλύτερο βαθμό ή να δεχθούν μια φιλοφρόνηση - μεγαλύτερη αξία από ό,τι στις ανταμοιβές που κινητοποιούν την ανθρωπότητα από τις απαρχές της ύπαρξής της, όπως το να φάει κάποιος το αγαπημένο του φαγητό ... Οι φοιτητές επίσης αξιολογούσαν αυτή την επιβράβευση υψηλότερα από το να κερδίσουν χρήματα, να πιουν αλκοόλ ή να δουν τον καλύτερό τους φίλο. Διερευνώντας περισσότερο οι επιστήμονες ζήτησαν από τους φοιτητές να αξιολογήσουν το πόσο ήθελαν καθεμιά από αυτές τις ανταμοιβές καθώς και την ευχαρίστηση που λάμβαναν από αυτές. Το να θέλει κάποιος κάτι περισσότερο από ό,τι του αρέσει θεωρείται ένδειξη εθισμού. Σε όλες τις περιπτώσεις η ανταμοιβή «τούς άρεσε» περισσότερο από ό,τι «την ήθελαν», αλλά η διαφορά ανάμεσα στα δύο ήταν μικρότερη σε ανταμοιβές που πρόσφεραν ενίσχυση της αυτοπεποίθησης.

Γεγονός ή προκατάληψη;

Η εικόνα δεν είναι ωστόσο τόσο απλή. Ο **Μαρκ Λίρι**, κοινωνικός ψυχολόγος στο Πανεπιστήμιο Ντιουκ του Ντάραμ της Βόρειας Καρολίνας, προειδοποιεί ότι τα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν είναι τόσο ελιτίστικα όσο ήταν τη δεκαετία του 1960 και άρα το δημογραφικό προφίλ των φοιτητών έχει αλλάξει καθιστώντας τις παλαιότερες και τις σημερινές ομάδες φοιτητών μη απόλυτα συγκρίσιμες. *«Δεν γνωρίζουμε αν αυτή είναι μια πραγματική αλλαγή ή αν έχει να κάνει με μια αλλαγή των ανθρώπων που εξετάζονται»* λέει.

Πράγματι, η **Κάλι Τρεζνιέφσκι** του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Ντέιβις ανέλυσε μια μελέτη 400.000 μαθητών γυμνασίου που διεξάγεται τα τελευταία 30 χρόνια, από το 1976, και δεν βρήκε στοιχεία για αύξηση του εγωισμού σε αυτή την ελαφρώς νεαρότερη ομάδα. *«Οι βαθμολογίες στην αυτοεκτίμησση δεν έχουν αλλάξει καθόλου»* λέει. Υποπτεύεται ότι ορισμένοι ψυχολόγοι, κυρίως μιας μεγαλύτερης ηλικίας, διακατέχονται από μια πανάρχαια προκατάληψη. *«Επικρίνουμε την επόμενη γενιά. Αυτό ακριβώς κάνουμε»* τονίζει. Είναι πιθανόν, υποστηρίζει, όλοι και όχι μόνο η Γενιά Υ, να έχουμε σταδιακά γίνει πιο εγωκεντρικοί - καθώς όμως τα στοιχεία είναι περιορισμένα στις άλλες ηλικιακές ομάδες, είναι δύσκολο να εξετάσει

αυτή την ιδέα της.

Η «Γενναιόδωρη Γενιά»;

Ακόμη πιο επιφυλακτικός είναι ο **Τζέφρι Αρνέτ**, ψυχολόγος ο οποίος μελετά την εφηβεία στο Πανεπιστήμιο Κλαρκ της Μασαχουσέτης. Επισημαίνει ότι σήμερα οι νέοι προσφέρουν εθελοντική δουλειά σε φιλανθρωπικά έργα σε μεγαλύτερους αριθμούς από ποτέ και ότι ενδιαφέρονται περισσότερο για τις κοινωνικές ανισότητες από ό,τι ενδιαφέρονταν οι γονείς τους. Φθάνει μάλιστα ως το σημείο να ονομάζει τη Γενιά Υ «Γενναιόδωρη Γενιά».

Παρ' όλα αυτά, οι περισσότεροι ερευνητές αναγνωρίζουν ότι έχει σημειωθεί μια πραγματική αύξηση της αυτοεκτίμησης - τουλάχιστον στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου το φαινόμενο έχει μελετηθεί περισσότερο. Το ερώτημα του αν αυτό αποτελεί πρόβλημα παραμένει ανοιχτό. Οταν ο αμερικανός ψυχολόγος **Γουίλιαμ Τζέιμς** επινόησε τον όρο «αυτοεκτίμηση» τη δεκαετία του 1890, τον είχε προσδιορίσει ως τον λόγο των επιτυχιών ενός ατόμου προς τις «φιλοδοξίες» ή τους στόχους του. Με άλλα λόγια, η αυτοεκτίμηση είναι ένα υποκειμενικό μέτρο της αξίας του καθενός που αυξάνεται καθώς επιτυγχάνει τους στόχους του. Αυτό ταιριάζει με τον ορισμό που δίνει το λεξικό: *«Ο σεβασμός ή η ευνοϊκή άποψη κάποιου για τον εαυτό του»*. Τι το κακό μπορεί να υπάρχει σε αυτό;

Ματαιοδοξία και ναρκισσισμός

Στις ημέρες μας, παρ' όλα αυτά, η αυτοεκτίμηση έχει αποκτήσει ένα δεύτερο νόημα: *«Μια αδικαιολόγητα καλή γνώμη κάποιου για τον εαυτό του, ματαιοδοξία»*. Αυτός είναι ο ορισμός που ταιριάζει καλύτερα στη Γενιά Υ, σύμφωνα με την κυρία Τουένγκι. Και αυτή είναι η πηγή του προβλήματος. Κατ' αρχάς, τα παραφουσκωμένα εγώ δημιουργούν σε πολλά νεαρά άτομα μη ρεαλιστικές προσδοκίες και η ανικανότητά τους να τις εκπληρώσουν μπορεί να οδηγήσει σε κατάθλιψη. Δεν είναι σύμπτωση, λέει, ότι το αμερικανικό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Ασθενειών στην Ατλάντα της Τζόρτζια ανέφερε τον περασμένο Οκτώβριο πως ένας στους εννέα

Αμερικανούς άνω των 12 ετών παίρνει αυτή τη στιγμή αντικαταθλιπτικά - αριθμός τετραπλάσιος από το αντίστοιχο ποσοστό στα τέλη της δεκαετίας του 1980.

Η κυρία Τουένγκι βλέπει ένα άλλο δείγμα επικίνδυνα διογκωμένης αυτοεκτίμησης στα αυξανόμενα επίπεδα του ναρκισσισμού. Διαπίστωσε ότι διπλάσιοι φοιτητές είχαν υψηλά επίπεδα ναρκισσισμού το 2006 σε σχέση με τις αρχές της δεκαετίας του 1980. Οι νάρκισσοι τείνουν να μην ανέχονται την κριτική και έχουν ροπή προς την εξαπάτηση και την επιθετικότητα. *«Αυτοί είναι οι άνθρωποι που έρχονται στο γραφείο σου και κάνουν ολόκληρο καβγά για έναν βαθμό»* λέει. Επίσης ανησυχούν περισσότερο για την εξωτερική τους εμφάνιση και, όπως τονίζει, οι Αμερικανοί καταφεύγουν στην πλαστική χειρουργική σε μεγαλύτερους αριθμούς από ποτέ. Στο τελευταίο της βιβλίο, «The Narcissism Epidemic», το οποίο έχει γράψει μαζί με τον **Γ. Κιθ Κάμπελ** (Free Press, 2009), αφηγείται ανέκδοτα για ανθρώπους που προσέλαβαν δήθεν παπαράτσι για να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι είναι διάσημοι ή αγόρασαν τεράστια σπίτια με δάνεια ως απόδειξη του αμερικανικού παραφουσκωμένου εγώ.

Εγώ και στη... μουσική

«Το έχουμε παρακάνει με τον ατομισμό» λέει η κυρία Τουένγκι και αυτό αντανακλάται και στην ποπ κουλτούρα. Μαζί με τον ψυχολόγο **Νέιθαν Ντε Βαλ** και άλλους ερευνητές κατέγραψαν μια αύξηση της χρήσης της λέξης «εγώ» στους στίχους των αμερικανικών ποπ επιτυχιών από το 1980 ως το 2007. Ταυτοχρόνως η συχνότητα λέξεων που σχετίζονται με άλλους ανθρώπους, με την κοινωνική αλληλεπίδραση και τα θετικά συναισθήματα έχει μειωθεί. Η κυρία Τουένγκι θεωρεί υπεύθυνους τέσσερις παράγοντες: τις αλλαγές στη συμπεριφορά των γονέων, τη λατρεία της διασημότητας, το Διαδίκτυο και τον εύκολο δανεισμό. *«Ολοι αυτοί οι παράγοντες επιτρέπουν στους ανθρώπους να έχουν μια διογκωμένη αίσθηση του εαυτού τους, στην οποία το φαίνεσθαι της επίδοσης είναι πιο σημαντικό από αυτή καθαυτή την επίδοση»* λέει.

Άλλοι κατηγορούν το κίνημα της αυτοεκτίμησης που ξεκίνησε στην Καλιφόρνια τη δεκαετία του 1980. Δυστυχώς, λέει ο κ. Λίρι, το κίνημα γεννήθηκε από μια παρανόηση. Μελέτες είχαν δείξει έναν συσχετισμό ανάμεσα στην υψηλή αυτοεκτίμηση και στις θετικές εξελίξεις στη ζωή. *«Ο κόσμος βιάστηκε να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η αυτοεκτίμηση ήταν η αιτία αυτών των άλλων πραγμάτων αλλά δεν είναι»* λέει. Υστερα από τρεις δεκαετίες και πολλά προγράμματα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης επικρατεί η άποψη ότι ο καλύτερος τρόπος να αναθρέψει κάποιος τα παιδιά του είναι να οικοδομήσει την αυτοεκτίμησή τους μέσα από συνεχείς επαίνους και θετικές αναδράσεις. Τα στοιχεία όμως είναι ασαφή, στην καλύτερη περίπτωση.

Μειωμένη αντοχή στις δυσκολίες

Το 2003 μια ομάδα με επικεφαλής τον **Ρόι Μπαουμάιστερ** του Πολιτειακού Πανεπιστημίου της Φλόριδας στο Ταλαχάσι διεξήγαγε μια μετα-ανάλυση των προηγούμενων ερευνών. Η εικόνα που αναδείχθηκε ήταν σύνθετη. Διαπίστωσαν ότι η υψηλή αυτοεκτίμηση σχετιζόταν γενικά με πιο χαρούμενη διάθεση και ανάληψη πρωτοβουλίας, ενώ η χαμηλή αυτοεκτίμηση συνδεόταν με κατάθλιψη. Παρ' όλα αυτά, αντίθετα με το αναμενόμενο, τα άτομα με υψηλή αυτοεκτίμηση καταθλίβονταν περισσότερο σε στιγμές στρες, ενώ εκείνα που είχαν χαμηλή αυτοεκτίμηση έδειχναν μεγαλύτερη αντοχή όταν έρχονταν αντιμέτωπα με τα σκαμπανεβάσματα της ζωής. Φάνηκε επίσης ότι η προσπάθεια ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης των μαθητών δεν βελτίωνε τις επιδόσεις τους στα μαθήματα και μπορούσε μερικές φορές να είναι αντιπαραγωγική. Η υψηλή αυτοεκτίμηση φάνηκε να προστατεύει τα κορίτσια από τα νταηλίκια, δεν εμπόδιζε όμως τα παιδιά να καπνίσουν, να πιουν, να πάρουν ναρκωτικά κλπ - αντιθέτως, τα ωθούσε στο να δοκιμάσουν αυτά τα πράγματα. Οι καλές επιδόσεις στην εργασία σχετίζονταν μερικές φορές με την υψηλή αυτοεκτίμηση, ο συσχετισμός όμως ήταν ευμετάβλητος και η σχέση της αιτιότητας ασαφής. Η αυτοεκτίμηση δεν μπορούσε να προβλέψει ούτε την ποιότητα ούτε τη διάρκεια των σχέσεων. Η γενική εικόνα ήταν τόσο συγκεχυμένη ώστε ο κ. Μπαουμάιστερ και η ομάδα του θεώρησαν ότι δεν μπορούν να εγκρίνουν προγράμματα για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης.

Σήμερα οι ψυχολόγοι συμφωνούν στο ότι η υψηλή αυτοεκτίμηση αποτελεί συχνότερα τη συνέπεια θετικών γεγονότων στη ζωή παρά την αιτία τους - ένα μήνυμα το οποίο ακόμη δεν έχει περάσει σε γονείς και δασκάλους. Ο κ. Λίρι φθάνει ως το σημείο να διαβεβαιώνει ότι η αυτοεκτίμηση που ενισχύεται με τεχνητό τρόπο, χωρίς αναφορά σε επιτεύγματα, δεν έχει καμία εγγενή αξία. Εν τω μεταξύ ο εκπαιδευτικός ψυχολόγος **Χέρμπερτ Μαρς** του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης υποστηρίζει ότι θα πρέπει να σκεφτόμαστε την αυτοεκτίμηση ως ένα τμήμα της ευρύτερης έννοιας ενός πράγματος που ονομάζεται αυτοαντίληψη και το οποίο περιλαμβάνει επίσης τις απόψεις που έχει κάποιος για την εθνοτική και μορφωτική του ταυτότητα, καθώς και για το φύλο του. Πιστεύει ότι η καλή αυτοαντίληψη και η υψηλή εκπαιδευτική απόδοση αποτελούν την αιτία και το αποτέλεσμα η μια της άλλης. *«Αυτό είναι που κάνει τόσο δύσκολη τη δουλειά των δασκάλων»* λέει. *«Δεν πρέπει μόνο να διδάξουν δεξιότητες, πρέπει επίσης να οικοδομήσουν την πίστη των παιδιών στον εαυτό τους και μετά να συνδέσουν αυτά τα δύο»*.

Πιο σημαντικός ο αυτοέλεγχος

Ο κ. Μπαουμάιστερ υποστηρίζει ότι, αντί να «χτίζουμε» το εγώ των παιδιών, θα πρέπει να οικοδομήσουμε τον αυτοέλεγχό τους. Στο καινούργιο βιβλίο του «Willpower: Rediscovering Our Greatest Strength» (Allen Lane, 2012) παρουσιάζει στοιχεία υπέρ του ότι η δύναμη της θέλησης και όχι η αυτοεκτίμηση είναι το απαραίτητο συστατικό για μια επιτυχημένη ζωή. Υποστηρίζει ότι τα παιδιά θα πρέπει να μάθουν να ελέγχουν τις παρορμήσεις τους και να επιμένουν σε δύσκολα έργα ώστε να μπορέσουν να επιτύχουν τους στόχους τους, κάτι το οποίο θα ενισχύσει με φυσικό τρόπο την αυτοεκτίμησή τους. Οι γονείς και οι δάσκαλοι μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της αυτοπειθαρχίας ενθαρρύνοντας τα παιδιά να αποκτήσουν καλές συνήθειες. Και αντί να τους παρέχουν διαρκή και επομένως ανούσιο έπαινο, θα πρέπει να ενθαρρύνουν τα πραγματικά επιτεύγματα. Αν η προσέγγιση του κ. Μπαουμάιστερ φαίνεται υπερβολικά αυστηρή, ο κ. Λίρι είναι πιο πραγματιστής. Το μήνυμα που θα πρέπει να στέλνουν οι γονείς στα παιδιά τους, λέει, είναι ότι τα αγαπούν ακόμη και αν δεν είναι τέλεια και ότι μπορούν να βελτιωθούν.

«Δώστε τους ειλικρινή πληροφόρηση» επισημαίνει. *«Και πάνω από όλα, μη λέτε στο παιδί σας ότι είναι το καλύτερο παιδί του κόσμου γιατί κανένα δεν είναι».*

Στροφή προς τους άλλους

Η υπερβολική αυτοεκτίμηση μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα, το ίδιο όμως ισχύει και για τη χαμηλή αυτοεκτίμηση. Στην εφηβεία τα παιδιά γίνονται ευάλωτα καθώς ο «συμπαγής» εγωκεντρισμός που έχουν στα πρώτα τους χρόνια αρχίζει γρήγορα να αποκτά ρωγμές. Στα κορίτσια η πτώση της αυτοεκτίμησης είναι μεγαλύτερη από ό,τι στα αγόρια, και στα δυο φύλα όμως η αλλαγή είναι μόνιμη. Επίσης σε αυτές τις ηλικίες η αυτοεκτίμηση μπορεί να είναι υψηλή αλλά ταυτόχρονα ασταθής, να καταποντίζεται με την πρώτη κριτική.

Οι γονείς φυσικά θέλουν να προστατεύσουν το παιδί τους σε αυτή την κρίσιμη ηλικία, όμως το να το στολίζουν με αβάσιμους επαίνους δεν είναι η λύση. Μια καλύτερη τακτική είναι να ενθαρρύνουν τα παιδιά να σκέφτονται τους άλλους. Μια από τις πολλές μελέτες που δείχνουν προς αυτή την κατεύθυνση έγινε από την Τζένιφερ Κρόκερ και την Εϊμι Κανεβέλο του Πολιτειακού Πανεπιστημίου του Οχάιο στο Κολόμπους, σε περίπου 200 ζεύγη φοιτητών. Διαπίστωσαν ότι όσοι προσπάθησαν να ενισχύσουν την αυτοεκτίμησή τους βάζοντας τον ή την συγκάτοικό τους να τους αναγνωρίσει τα καλά σημεία τους απέτυχαν: τόσο η αυτοεκτίμηση των ίδιων όσο και η γνώμη των συγκατοίκων τους για εκείνους μειώθηκαν μέσα στους τρεις μήνες που διήρκεσε το πείραμα. *«Εκείνο που πραγματικά λειτούργησε ήταν το να δείχνουν έμπρακτα ότι ενδιαφέρονται πραγματικά για τον συγκάτοικό τους»* λέει η κυρία Κρόκερ.

(Πηγή: "ΤΟ ΒΗΜΑ" 23/09/2012)

ΣΧΟΛΙΟ ΑΛΛΗΣ ΟΨΕΩΣ:

Το παραπάνω άρθρο αναδεικνύει την αγωνία της κοινωνίας στο πρόβλημα της εγωϊστικής συμπεριφοράς όλο και περισσότερων μελών της. Γίνονται σημαντικές

επισημάνσεις χωρίς όμως να καταφέρνουν να ακουμπήσουν τον πυρήνα του προβλήματος, κάτι που θεωρούμε ότι πετυχαίνουν τα κείμενα που επισυνάπτουμε:

Αυτοεκτίμηση ή Ταπείνωση; Πορεία από την τραγωδία στην κάθαρση (π. Κωνσταντίνος Στρατηγόπουλος)

...για την Κατάθλιψη (απόσπασμα) (Γέροντας Πορφύριος Ιερομόναχος)

Αυτοεκτίμηση (π. Κωνσταντίνος Στρατηγόπουλος)